

Branko Miljković

VATRA I NIŠTA

PESME

Izbor i predgovor

Petar Džadžić

LAZA KOSTIĆ

*Oprosti, majko sveta, oprosti
što naših gora požalih bor.*

Da li ćemo je naći u povratku noći
u povratku cveta, u povratku sna i gora
na zbunjenom horizontu u gorkom kristalu
nemoći
od naše žeđi i mrtvog anđela gde se skamenila
mora

Lice svih doba u očekivanju vatre da l će moći
da sačuva uspomenu na nju od zaborava i prostora
Neka Veliko Sazvežđe u smrti tvojoj zanoći
O pusti vali i žalosna mora

Koji su predeli u tvom srcu sada?
Mrtva je a negde još traje dan, o laste
Svi mrtvi su zajedno bio si pun mračnih nada

U pustinji si što u praznoj svetlosti raste
dok u dvostrukoj tišini slepe je oči slute
S a n t a M a r i a d e l l a S a l u t e

TIN

S druge strane groba živa zvezda kuca
I zapaljeni vetar na početku dana sniva
Noć u mome glasu više ne doziva
prostore izgubljene koje poseduju sunca

Krv moja zaspala pod kamenom ne bunca
zbog pakla iz zemlje iskopanog ko živa
Ovde kamenje peva i ptica se skameni siva
Ovde su svi prvi put mrtvi iza poslednjeg sunca

O zašto smo tako sami i slabi i krti
Dok se zemlja okreće oko svoje smrti
negde ispod zemlje zri tišina zla

Najzad sam dovoljno mrtav ništa me ne boli
Drvo se naginje nad zaboravom nema šta da se
voli

Neka niče cveće iz prokletog tla

MOMČILO NASTASIJEVIĆ

Umesto zvezde slavuj iz nekog zida
što se od nje razlikuje tek oblikom i maštom.
Predeo kome sam se privoleo, plaštom
čuva svoju providnost za one koji vide.

Neka muzika čudna nečujna iznad gorja
razmešta predmete u prostoru i staje
kad zapljusne tajna maramorja sred morja:
dozivano nedozivano šta je?

O nežna maglo koja me izdvajaš,
evo vraćam se čist na svoje prvobitno mesto.
Tišino u svetoj senci što snove moje vajaš
hoćeš li primiti to telo ukleto,
koje nastanjujem poslednji i prvi
zatočenik odbegle tajne i svoje krvi.

GORAN

Noć suviše velika za moje zvezdano čelo
u nekim šumama crnim nepoznatim
I drvo je reklo nemoj Jutro moje belo
ime ti svoje ostavljam kad ne mogu da se vratim

Pčele sleću na leš koga nema
Zvona odlaze u prostor crnim stepeništem
Moj je završen dan. Al se na počinak ne sprema
san moj iza brda gde mrtav sebe ištem

Ovde dole svako svoju tamu ima
Moj mrak je senka ptice. O ne ima
puta kojim bi do mene mogli doći

Ko proleće koje zaboravi da cveta
sad ležim mrtav na severu sveta
Smrti ljubomorna najveća moja noći!

SONET

Ti prostori me užasavaju

Paskal

Prostor koji ničim ne podseća na sebe
pticama pomeran, vetrovima sličan,
sam u sebi, sam za sebe, ničemu vičan,
večiti početak užasan, bez potrebe.

Prostor jezikom trajanja prepričan
i pretvoren u večnost koja nikom ne treba,
večnost za prokletstvo, koje budno vreba
pod svežom humkom plen svoj nepomičan.

Zaboravimo mračno poverenje
sebe sa sobom u strašno podozrenje
prostori se ruše i crna nailazi plima.

U škrtosti tišine bez sebe i imetka
mi smo poslednji zatočnici početka
pod kamenom što ime ima.

TRIPTIHON ZA EURDIKU

I

Na ukletoj obali od dana dužoj, gde su slavuji
svi mrtvi, gde je pre mene crveni čelik bio,
gorki sam ukus tvoga odsustva osetio
u ustima. Još mi smrt u ušima zuji

Noć s ove strane meseca često ogrezne
U nepotrebne istine i oduševljena klanja.
O, ispod kože mlaz krvi moje čezne
noć s one strane meseca, noć višanja.

Al sva su zatvorena vrata. Svi su
odjeci mrtvi. Nikad tako voleli nisu.
Da li ću iznenaditi tajnu smrti, ja žrtva.

Gorka suza u srcu. Na kružnom vetru sam.
Nikad da se završi taj kameni san
Probuditi te moram Euridiko mrtva.

II

Na dno slepog predela gde me nema, jezoviti
gde su prizori, s one strane krvi gde voće
otrovno raste, siđoh, tamo gde uskoro noć će
pokrasti sazvežđe suza koje će u oku mi zriti.

O, u slepoočnice se svoje nastaniti.
Evo me bez odbrane ispred strašne samoće.
Ne okrenuti se ma koliko da se to hoće.
Lice bez očiju na pustom zidu biti.

Crvene ptice pevaju u mom mesu.
Crne ptice obleću oko moje glave.
Neka mi čelo bude načeto u lesu

gubom i kamenom ispod letnje trave,
ako izgubim tvoje divno lice
na ovoj gorkoj obali od mraka i groznice.

III

Noć to su zvezde. Iz moje zaspale glave izleće
ptica.
Između dve gorke dubine jedna ptica. I rt
dobre nade. O mrtav da sam. Al ne pomažu
kletve. Smrt
svoju u glavi nosim ja putnik bez prtljaga i
lica.

Izgubio sam te u noći podzemnoj daleku
ja divlji lovac zvezda krivotvoreno suočen
sa neistinom, nepomirljivi spavač uočen
od sudbine, ja čije suze sada niz tuđe lice teku.

Gde si osim u mojoj pesmi divna Euridiko?
Prezrela si svaki oblik pojavljivanja o sliko
moga crnoga grada i izgubljenoga cilja.

Svuda u svetu užasna ljubav vlada.
Na horizontu se ukazuju kao poslednja nada
Oblaci puni ptica i budućeg bilja.

PROPOVEDANJE LJUBAVI

(XIV PEVANJE IZ „TRAGIČNIH SONETA“)

Nema mene al ima ljubavi moje;
Vidim je u suncu i zemlji gde nam trunu kosti.
Dovršava se dan u njenoj zahvalnosti
Slično muzici slično praznini, spokojem.

Ona će sačuvati namere moje i tvoje
I vaskrsnuće mrtve rođendane po milosti.
U podnožju vetra nemerljiva sen oholosti
Nestaće u pepelu onih što više ne postoje.

U pusto srce u mrtvo vreme me zovi,
Minula čežnjo, da se svet ponovi.
Ako ne saznah ljubav i uspavah svoj um,
Pa mi je prazan dan koji još došao nije,
Ko granu koja se izdužuje u uzaludan šum
Neka me nedostojnog vetar obavije.

SUNCE

Ovo će se neizvesno kretanje završiti
suncem. Osećam to pomeranje juga
u svome srcu. Majušno podne se ruga
u kamenu, varnica što će osvetliti

zvezdani sistem moga krvotoka.
A dotle sve što bude nek je zbog pesme. Druga
uteha nam ne treba. To trajanje se ruga
pretnji crnog i otrovnog nekog soka.

Ne, neće se otrovom to putovanje završiti.
Neki će svemir ponovo da nas stvori.
Makar slepog lica i mračnog srca reč pravu
izgovori.
U kamenu spava malo sunce što će nas osvetliti.

Čuješ li zvezdani sistem moga krvotoka!
Ponavljam: neki će svemir ponovo da nas stvori
makar slepog lica i mračnog srca dok sunce ne
progovori
nad pretnjom crnog i otrovnog nekog soka.

ODBRANA ZEMLJE

U srcu ljubav jača od smrti
U glavi misao veća od glave
I to je odbrana zemlje

Strašni su ratnici pod zemljom, vojnici
odbrane,
Zaliha snage spremna ako živi klonu
I to je odbrana zemlje

Velika reč ni iz srca ni iz glave
Već iz zemlje ko biljka il cvet
Raste, i to je odbrana zemlje

Namučeno zrno misli cvet
Dan misli sunce
I to je odbrana zemlje

Koliko je zemlje iza nas
Toliko je snage u nama
I to je odbrana zemlje

SVEST O PESMI

Mene ničega više nije stid.
Klonu sunce preko svega. Željan plod
pun je noći. Glas, što sebe sanja, zid
otkri u daljini gde zazidan mi brod.

U tom zidu čuvam svoju gordost, pevam
iz te zazidanosti lepše no na slobodi.
Otkud ta moć da sebi odolevam,
a ne odoleše vinogradi rodni!

Je li to čudna želja da se živi
bez sebe? Želja za pesmom bez pesnika?
Od prošlosti i zaborava vreme što se divi
izdajstvu moga zaustavljenog lika?

Da li to znači reći promeni: neću!
I ostaviti pesmu da se sama menja?
Pokloniti sebe životinjama i cveću
i snagu svoju dati gladi crnog korenja?

U ovoj noći mene nije stid
što pevam iz zida lepše no na slobodi.
Sunce mi u peti bridi. Blešti zid
na kraju puta što nikud ne vodi.

Reč vatra! ja sam joj rekao hvala što živim
toj reči čiju posedujem moć da je kažem.
Njen pepeo je zaborav. Ako pred tom reči skrivim
pod čelom mi poledica i dan poražen.

Reč krv! najlepša reč koja se ne sme.
A koliko ptica i zveri u krvi mojoj prenoći!
Možda izvan moga srca i nema pesme,
jer krv je vanvremena mastilo bez moći.

Reč žudnja! jedina još smisao ne nađe;
I ptica u paklu kroz tužnu mi glavu.
O gorko more za moje bele lađe
kroz ispisani predeo i verbalnu javu!

Reč smrt! hvala joj što me ne sprečava
da otputujem u sebe ko u nepoznato,
gde ako ne nađem sebe i smisao što spasava
naći ću svoga dvojnika i njegovo zlato.

Reč vatra! ja sam joj rekao hvala što živim.
Reč smrt! hvala joj što me još ne preči
da volim samog sebe i da se divim
svojoj ljudskoj moći da izgovaram reči.

Verujem, da bih mogao da govorim
da izađem iz sebe s nadom na povratak,
makar kroz pustinju do mesta gde gorim,
makar kroz smrt do istinskih vrata.

U pogrešnom rasporedu reči utešno vreme
možda ću naći. Ili ću otkriti
kako je besciljno ljubim ko kiša, kao vreme,
ko onaj što menja reči a ne svet skroviti.

Verujem, mada bez nade ući mora
u noć, u zaborav kroz koji se prostirem,
ta pesma bez zavičaja, ta ptica bez gora,
da smrt svoju ne izdam, da živim dok umirem.

Onaj ko peva ne zna je li to ljubav
ili smrt. Kada miris pomeri cvet,
gde je cvet, da l tamo gde miriše sa ruba
sveta punog a praznog, il tamo gde mu je cvet?

Svaka je pesma prazna i zvezdana,
Ni bol ni ljubav ne može da je zameni.
Ona je sve što mi osta od nepovratnog dana,
Praznina što peva i mir moj rumeni.

Pesmo prazna i zvezdana, tamo,
tvoj cvet mi srce slaže, kroz krv šeta,
ako ga uberem ostavlja me samog,
ako ga napustim za leđima mi cveta.

1957.

FRULA

Groznice nežne poremećenog cveta
Slutiš. Gle, bilju klanjaš se opet.
Tragom pjanog juga i iščezlog leta
Požuri, opevaj pre praznika svet.
Ponovi dan zbog nezahvalnog tela
Što suncu uzvraća senkom i pesmu kvari.
Vrati čoveku usamnjenom pticu:
Pod praznim nebom plaču sokolari.
Dozovi utve s gora u predanje.
Sastavi čula pesmom da ne venu
U noći tela. Nek bude sve manje
Vidljivog da ostvariš uspomenu.
Prazniš mi koleno i uzimaš srce
Žuri, krug opevaj, nesreću prevari
Smederevo otvori, ptici se dodvori
Pod praznim nebom plaču sokolari.

ZOVA

Iz zove koja se sobom zabavlja
Predelom slepim poguban je poj.
Izdajstvo i bruka ko pesma se javlja;
Uspomena traje u nameri zloj.
Cveće nas ogovara; šuma se prikrada
Našoj nakaznoj samoći. Nema tajne.
Svirala se ruga. Rugoba i čežnja
Izjednačiše se pred kraj leta. Sjajne
Zablude vatre ništa ne savlada,
Intrige sunca u plodovima glasnim.
Sirene biljne pustolove mame
I čine svet smešnim i opasnim.
Reči su izdajstvo; truljenje sunca vajnu
Slast ploda kukavičlukom označi.
Mulj i progonstvo zvezda koje tajnu
Kazaše ponoru bezvučno pomrači.

UTVA

Daj nesanicu grane s koje slete
Zvučno u dane poslednje i tužne
Zlatokrila koje ne mogu da se sete
Crne šume iza glavobolje ružne.
U tvrdu zemlju da l odlete šuplja
Od neba, prazna kao sve što traje?
Vatra koja te vidi biće skuplja
Od zlata koje sebe ne poznaje.
Osta samo ime: dosta da se rodi
Pesma u letu sjaj daleke zore.
Sanjam te dok pevaš u skamenjenoj vodi
Morem bez molitve pro neprolet gore.
Odlete tragom izdajničke sreće,
Od bleska srca rukom sklanjam lice.
Ne kuni vodu izgoreti neće,
Udahnuo te kamen krilatice.

TAMNI VILAJET

Tuđom su pesmom očarani. Teška
Neverstva kriju u srcu što strepi:
Slavuje stranputica. Sunce je greška
Plaćena viđenim užasima slepim.
Noć umesto oka lukava vatra nudi,
Al stoje kužni u istrošenom vazduhu
I slede vidljivost različito ljudi,
Biljke i zvezde podmićene u sluhu.
Ponor sumnja u njih jer ih ispunjava;
Samo su slabi izvan opasnosti.
U zločin je umešan i onaj ko spava.
Nikoga nema da jakima oprosti
Što sidoše u tamni vilajet i zlato
Koje se ne može uzeti otkriše.
Što god da činiš zlo činiš jer blato
Iz tog podzemlja slavno je sve više.

RASKOVNIK

*To je nekakva (može biti izmišljena)
trava za koju se misli da se od nje (kad
se njome dohvati) svaka brava i svaki
drugi zaklon otvori sam od sebe.*

Vuk St. Karadžić

Otvori kam u kom iskra malaksava,
Da lepši od praznika običan dan bude.
Iznesi blago iz lažnih ostava,
Iz izmišljenog pakla lekovit jed rude.
Pokloni svoju biljnu mudrost danu.
Otvri put u reči, u riznicu golje.
Oko zahodi sa suncem, ne srce. Osvanu
Varka, rekavši: hajdemo u polje!
Biljni sezame otvori obzorje
Za sve koji su se rodili prerano;
Nek uđu u tuđe srce ako su otvorili svoje,
Putnici vrlim li morem, gorom li sanom.
Otvori semenku u kojoj nežno čami
Zaboravljeno proleće. Otvori
Kamen što prećuta zvezde svojoj tami.
Otvori put ptici, čoveku i zori.

POHVALA BILJU
(V PEVANJE)

Ja znam tvoj koren
Ali iz kojeg zrna senka tvoja niče
Biljna lepoto dugo nevidljiva u semenci udaljena
Našla si pod zemljom moju glavu bez tela što
sanja istinski san

Zvezde poređane u mahunu
Sve što je stvoreno pesmom i suncem
Između moje odsutnosti i tvojih biljnih
ambicija noći
Koja me čini potrebnim i kada me nema
Zeleni mikrofonu moga podzemnog glasa zovo
Što ničeš iz pakla jer nema drugog sunca pod
zemljom
O biljko gde su tvoji anđeli slični insektima
I moja krv što vezuje kiseonik i vreme

POHVALA SVETU

Ne napuštaj me svete
Ne idi naivna lasto

Ne povredite zemlju
Ne dirajte vazduh
Ne učinite nikakvo zlo vodi
Ne posvađajte me sa vatrom
Pustite me da koračam
Prema sebi kao prema svome cilju

Pustite me da govorim vodi
Da govorim zemlji
I ptici koja živi od vazduha
Glas moj ispružen kao živac
Pustite me da govorim
Dok ima vatre u meni
Možda ćemo jednom moći
Da to što kažemo dodirnemo rukama

Ne napuštaj me svete
Ne idi naivna lasto

PRELID

(II)

O hladna vatro koja izgaraš
Svud oko mene a dan ne stvaraš
Ne znaju kuće gde odoše ljudi
Nit pozna jutro one koje budi
Al zna ih ponoć puna suncokreta
Biljni petao na krovu sveta
Koji ih samo zato budi
Što mrtvi znaju da budu budni
Da slede reku zvezde i ptice
I nastave život kriomice

BOL I SUNCE

(I)

Sunce koje podgrevaš u novom
Svetu stare laži o seljenju praha
Naša je nada očajna i plaha
Naš pakao poče pesmom labudovom.

Ti što nas ne razlikuješ a osvetljavaš
Slikama od juče, danas van vremena,
U pustinju se pretvara svet koji spasavaš –
Zalud ptice kruže oko tvog imena.

O, stub sunčev zanet beščulnom muzikom
Ubija nas snom o savršenstvu, slikom
Pustinje što očisti sunce od vremena
I belih svetlosti čula što nam srce krađu.
Hvalite sunce koje osvetljava bez promena
Suprotne stvari zavađene pojave očajnu nadu.

BALADA

Ohridskim trubadurima

Mudrosti, neiskusno sviću zore,
Na obične reči više nemam pravo!
Moje se srce gasi, oči gore.
Pevajte, divni starci, dok nad glavom
Rasprskavaju se zvezde kao metafore!
Što je visoko iščezne, što je nisko istruli.
Ptico, dovešću te do reči. Al vrati
Pozajmljeni plamen. Pepeo ne huli.
U tuđem smo srcu svoje srce čuli.
Isto je pevati i umirati.

Sunce je reč koja ne ume da sija.
Savest ne ume da peva jer se boji
Osetljive praznine. Kradljivci vizija,
Orlovi, iznutra kljuju me. Ja stojim
Prikovan za stenu koja ne postoji.
Zvezdama smo potpisali prevaru
Nevidljive noći, tim crnje. Upamti
Taj pad u život ko dokaz tvom žaru.
Kad mastilo sazre u krv, svi će znati
Da isto je pevati i umirati.

Mudrosti, jači će prvi posustati!
Samo nitkovi znaju šta je poezija,
Kradljivci vatre, nimalo umiljati,
Vezani za jarbol lađe koju prati
Podvodna pesma javom opasnija.
Onesvešćeno sunce u zreloom voću će znati
Da zameni poljubac što pepeo odmara.
Al niko posle nas neće imati
Snagu koja se slavujima udvara
Kad isto je pevati i umirati.

Smrtonosan je život, al smrti odoleva
Jedna strašna bolest po meni će se zvati.
Mnogo smo patili. I, evo, sad peva
Pripitomljeni pakao. Nek srce ne okleva.
Isto je pevati i umirati.

MORE PRE NEGO USNIM

Svet nestaje polako. Zagledani svi su
u lažljivo vreme na zidu: o hajdemo!
Granice u kojima živimo nisu
granice u kojima umiremo.
Opora noći mrtva tela,
mrtvo je srce al ostaju dubine.
Noćas bi voda samu sebe htela
da ispije do dna i da otpočine.

Putuj još dok ima sveta i saznanja:
bićeš lep od prašine spoznaćeš prah i sjaj.
Oslepi svojim koračajući putem, al znaj:
lažno je sunce, istinita je njegova putanja.
Nek trgovci vremenom plove sa voskom u ušima,
ti smelo slušaj kako pevaju pustinje,
dok kleče bele zvezde pred zatvorenim morem i
ima

u tebi snage koja te raspinje.

Praznino, kako su zvezde male!
Tvoj san bez tela, bez noći noć,
pridev je čistog sunca pun pohvale.
To što te vidim je l moja il tvoja moć?
Prozirna ogrado koju sjaj savlada,
pusta providnosti koje me strah hvata,
tvoj cvet je jedini zvezda iznad grada,
tvoja uzaludnost od čisog zlata!

Svet nestaje polako, tužni svet.
Ko će naše srce i kosti da sahrani
tamo gde ne dopire pamćenje, pokret
gde nas ne umnožava i ne ponavljaju dani!
Iščupajte mi jezik i stavite cvet:
počinje lutanje kroz svetlost. Reči zaustavi!
Sutra će sigurno i kukavice moći
ono što danas mogu hrabri i p r a v i

koji su u prostoru između nas i noći
našli divne razloge drugačije ljubavi.

Svet nestaje. A mi verujemo svom žestinom
u misao koju još ne misli niko,
u prazno mesto, u penu kada s prazninom
pomeša se more i oglasi rikom.

PESNIK

On poznaje sve puteve i vetrove,
vetrove i njihove vrtove,
vrtove u kojima rastu reči
i puteve od reči do nade.

Odnese ga put niz svet,
odnese ga đavo među reči,
da se udvara svojoj vlastitoj senci,
da peva u lažnom vrtu:

trice i kučinu svoje čarobne mesečine,
pseću ružu i svoju gadljivost,
da oslepljuje predeo izvađen iz tuđeg oka,
da vrati noć u ime nežnosti.

MORE ZA RADNIKE

Dok se u tvojim stihovima dosađuju reči
beznadežne i na smrt osuđene,
ovo je more poema koja se ne ustručava.
Njene su metafore plovne, opasne,
urnebesne i umiljate, sasvim fotogenične.
Možda bi ti ukrao njihovu so i učinio ih
bljutavim
ali pred morem ti si nedostojan.
More samo sebe opeva, bezobrazno i slobodno
rimuje se čime god stigne,
iako nevično srodnosti zbog svoje nadarenosti.
Njegove su dubine mudrije
od svih tvojih aforizama.
More voli ribare koji ga potkradaju puni
ljubavi
i mornare koji koriste opasnosti što im pruža
dok ne zalutaju i posle.
More ne voli one koji mu se udvaraju
kao svojoj vlastitoj mudrosti sporo i oprezno.
More, ako voli, voli radnike na odmoru
koji tri noći ne spavaju dok dođu do mora;
a kad dođu, kažu: „lepo naše more“,
požure da pocrne i da se vrate kućama.

KRITIKA METAFORE

Dve reči tek da se kažu dodirnu se
I ispare u nepoznato značenje
Koje s njima nikakve veze nema
Jer u glavi postoji jedna jedina reč
A pesma se piše samo zato
Da ta reč ne bi morala da se kaže
Tako reči jedna drugu uče
Tako reči jedna drugu izmišljaju
Tako reči jedna drugu na zlo navode
I pesma je niz oslepljenih reči
Ali je ljubav njihova sasvim očigledna
One žive na račun tvoje komotnosti
Sve su lepše što si nemoćniji
A kad iscrpeš sve svoje snage kad umreš
Ljudi kažu: bogamu kakve je taj pesme pisao
I niko ne sumnja u reč koju nisi rekao

POEZIJU ĆE SVI PISATI

san je davna i zaboravljena istina
koju više niko ne ume da proveri
sada tuđina peva ko more i zabrinutost
istok je zapadno od zapada lažno kretanje je
sada pevaju mudrost i ptice moje zapuštene
najbrže
bolesti

cvet između pepela i mirisa
oni koji odbijaju da prežive ljubav
i ljubavnici koji vraćaju vreme unazad
vrt čije mirise zemlja ne prepoznaje
i zemlja koja ostaje verna smrti
jer svet ovaj suncu nije jedina briga

ali jednog dana
tamo gde je bilo srce stajaće sunce
i neće biti u ljudskom govoru takvih reči
kojih će se pesma odreći
poeziju će svi pisati
istina će prisustvovati u svim rečima
na mestima gde je pesma najlepša
onaj koji je prvi zapevao povući će se
prepuštajući pesmu drugima
ja prihvatam veliku misao budućih poetika:
jedan nesrećan čovek ne može biti pesnik
ja primam na sebe osudu propevale gomile:
ko ne ume da sluša pesmu slušaće oluju

ali:

hoće li sloboda umeti da peva
kao što su sužnji pevali o njoj

EPITAF

Ubi me prejaka reč

CVET

Evo cveta dovoljno smelog da miriše
Na praznom mestu i u uspomeni

ORFIČKO ZAVEŠTANJE

Ako hoćete pesmu
Sidite pod zemlju
Al pripitomite životinju
Da vas propusti u povratku

Ako hoćete pesmu
Iskopajte je iz zemlje
Ali se čuvajte njenih navika
Njenog podzemnog znanja

Reči imaju dušu gomile
Raznežuje ih prostaštvo i gugutka
Ali opasnosti prevaziđene metaforom
Na drugome će mestu zapevati opasnije

PRIJATELJU PUTNIKU

Kroz tuđe srce vodi pravi put
Ko drugačije putuje nailazi na tamu
O dokle li će tužan stići
Taj što više nema šta da kaže

Uzalud učene vatre s visoka čela
Slepac zna kraći put do zore
I predeli nepokretni kao nada
Sriču svoje ime na njegovoj usni

PRIJATELJU PESNIKU

Tanasiju Mladenoviću

Srećan ko ispisujući pesme i posvete
Izbegne njihovom prejakom smislu razumljivosti
pogubnoj

Čudovištima lepote noći beloga stiha
Bolesnoj vatri koleri rđavo voljenoj reči

Srećan ko živi posle svega što je rekao
Srećan ko izađe iz opevane šume ko prebrodi
opevano

More i opšta mesta od svega strašnija
Srećan ko svoju pesmu ne plati glavom

Ali suviše vešta pesma čemu koristi
Ona sve izvrda gornji i donji svet slaže
Žednoga te preko vode prevede
Ismeje ravnotežu kao što papagaj opsuje nebo

DOK BUDEŠ PEVAO

Dok budeš pevao ko će
Tvoje breme da nosi
Dok jedini prkosiš
Siromaštvu jasnoće

U susret jetkom voću
I podsmešljivoj rosi
Dok budeš pevao ko će
Tvoje breme da nosi

Putuj pevaj prkosi
Samo te pesma hoće
I noć se tobom ponosi
Ali dok pevaš ko će
Tvoje breme da nosi

VESELA PESMA

Ne verovati i dalje osta greh
Još nam crtaju šibom po leđima raj
Najzad je vreme da prasnemo u smeh
Mokreći na svoje rane i njihov sjaj

Od srebroljublja ko je postao srebren
Onaj sam što oluje boluje uspešno
Još nije noć još vidim sebe
A sve što peva mora da je grešno

Voli iz mržnje dok pesma nas spasava
Plašljivih reči i šturoga klasja
Sunce je mrak koji nas osvetljava
Obasjaj oh obasjaj

ZLA SVEST

Videh li u nasilju prerusenu sreću
 Il tri puta dat sebi i tri puta rekoh ne
 O smilujte se uzmite natrag
 Slobodu koju ste mi darovali

Knjiga koja se čita pri svetlosti
 Zatim zločin u slavu sunčevog izlaska
 Sve je to gromom zapamćeno
 I svetlošću koja me smrzava

Pa hoće li mi onda biti oproštena
Moja neumešna ljubav moje vreme
Koje me više opijalo negoli hranilo
Moja tužna glava koja me izgubila

PROMENI SVOJU PESMU

Razgovor koji sve je obuhvatio
Činio je preljubu. Promeni svoju pesmu!
Rad trgovanja duha strašnog moreplovca:
Hoćete li da vam prodam svoju noć?

Dolazi istina, biće mnogo mrtvih
Nova pobožnost već je izmišljena.
Nemojte se nikad koristiti slobodom
I bićete slobodni: krv se ispisala.

Nad predelom bez nade sunce je veće;
Tu niče čudesni cvet glave: glavobolja,
Sama sebi dovoljna, otcepljena od sveta.
Tamo se od ljubavi umiralo dok se ljubilo!

Promeni svoju pesmu. Zar ćemo izdržati
Muziku kada nas bude darovalo vreme,
Brzinu koja se svemu ruga
I cvet kome je koren dozlogrdio!

OČAJNA PESMA

Polet je nasilje nedoučeni dane;
Nebo je dato pod napolicu laži.
Kuda ću? šta ću? svuda me noć traži;
Psi me recituju i gluve poljane;
Cvet i ptica uhvaćeni su u laži!

Mi znamo okrutnosti prerane slobode
I san po meri noći kad nas takao,
Krivotvornu zoru kojoj pišu ode
I silazak u srce ko silazak u pakao
Po ljubavno đubre uz sjaj nepogode.

Dušo, životinjo koju prati seta,
Upoznaj nas s mrazom koji piše pesme;
Šumo teška rimo nakraj bela sveta,
Zar zlo pobeđeno ni zapevati ne sme
Pred novim zlom koje počinje da cveta?!

Misao koja ne ume da misli
Zavlada svetom. I sada je kasno
Bilo šta reći što bi bilo jasno
I čoveku i ptici pod kojom smo kisli
I mrtvima koji istrunuše časno.

ZAJEDNIČKA PESMA

Odveć smo mladi pa nam peva znanje
Odveć zaljubljeni da bismo živeti znali
Odveć maštoviti za svetlosti danje
Jedemo sve što leti nismo pali
Sve smo bogatiji što imamo manje

Nepravda ima pesničkoga dara
Istina je lepa al dok ne ostari
Pesme nam nemaju pameti al imaju žara
Ptica ko dosetka nad njima krstari
Pogrešno uzeta reč jedna čuda stvara
Nečitak svet

Pevamo ne brinući za smisao i red
Bolest našu leče poređenja smela
I tako pobeđujemo gorčinu i jed
Dok smešan cvet i neoprezna pčela
Pretvaraju vreme u opori med

Ne trebaju nam misli da život ublaže
Ko plivač niz stravu verni smo neveri
Od pravog puta lutanje nam draže
Ne merimo jer noć zakida na meri
I jasnost više nema šta da kaže
Nečitak je svet

Mi pevamo da se postide roboti
Tupoglavci dovršeni za nameru svesnu
Protiv svega smo što hoće da kroti
I mada više voli borbu nego pesmu
Naše nas srce još ne osramoti

PESMA ZA MOJ 27. ROĐENDAN

Više mi nisu potrebne reči, treba mi vreme;
Vreme je da sunce kaže koliko je sati;
Vreme je da cvet progovori a usta zaneme;
Ko loše živi zar može jasno zapevati!

Verovao sam u san i u nepogodu,
U dve noći bio zaljubljen noću,
Dok jug i sever u istome plodu
Sazrevaju i cvokoću.

Sanjajući ja sam sve praznike prespavao!
I grom je pripitomljen pevao u staklu.
Ne rekoh li: vatru vrti na mesto pravo,
A poljupcu je mesto u paklu.

I hlebovi se pod zemljom školuju;
Ja bih se želeo na strani zla tući;
Pa ipak, po milosti istorije,
Povraćajući i ja ću u raj ući.

Za prijatelje proglasio sam hulje,
Zaljubljen u sve što peva i škodi.
Dok mi zvezde kolena ne nažulje
Moliću se pobožnoj vodi.